

Heyeteke PDKÎ di mera-
sima sersaxiyê ya ma-
mosta Ezîz Mihemed de
beşdarî kir

»»» R:4

*Bidestveanîna mafên netewî yên gelê kurd
di çarçoveya Îraneke demokratîk û federal de*

Agirî

Duheftnameyek Siyasî-Giştî Ye, PDK Îranê diweşîne www.kurdistanmedia.com/kurdî
www.agirimedia.org Hejmar (303) 05-06-2017 Buha (1000) Tûmen

CIA rejîma Îranê dixê tengasiyê de

Di her karekî têkderane de, şûnpiyê Îranê heye

Piştî danîna berpirsekî nû ji bo karûbarên Îranê ji aliyê dezgeha Îstixbaratî ya Amerîkayê û herwisa qewl û sozên Trump derheq encamdayîna pêngavên bi kiryar derbarê kurtkirina destên Komara Îslamî di navçeyê de, CIA odeyeke taybetî bo encamdana operasyonên zanyarîwergirtinê li dijî rejîma Îranê ava kiriye.

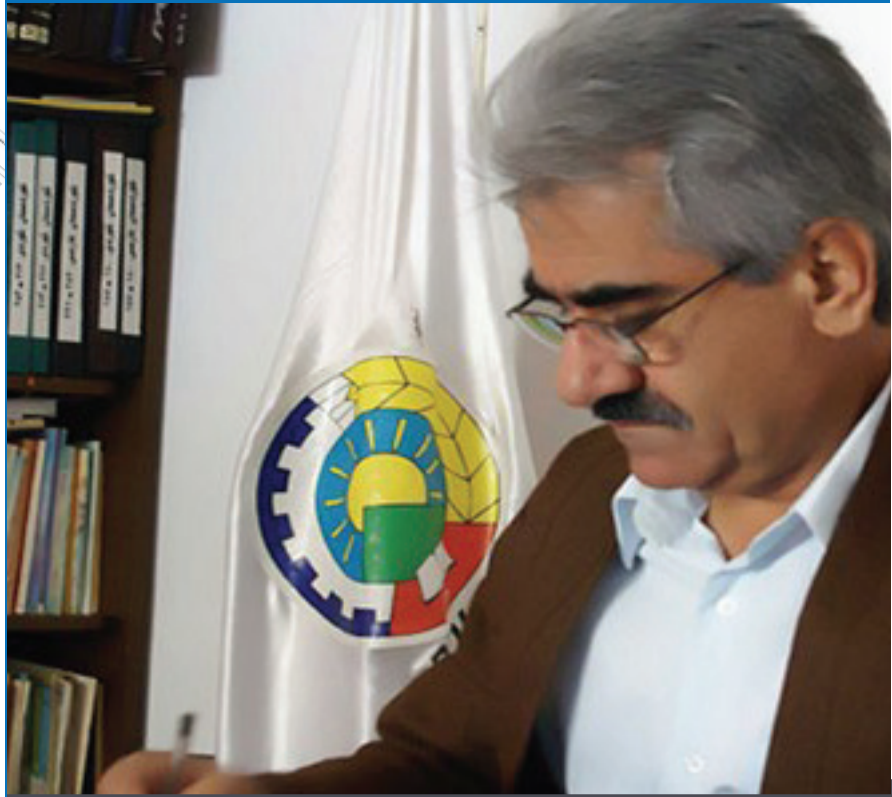
Rojnameya "wall street journal" di raporekê de bas ji vê kiriye, ku CIA a Amerîkayê odeyeke taybetî bo operasyonên zanyarî û ajantiya li dijî rejîma Îranê ava kiriye, û li dijî vê rejîmê kar û çalakiyan dike.

Vê rojnameyê bas ji vê jî kiriye ku Trump siyasatên dijberiya digel Amerîkayê daniye serweyî karên xwe, û li gora vê raporê erk û wezîfeya vê odeyê, komkirina şirovekaran, pêsonêl û şarezayên operasyonan bona encamdana operasyonên veşartî, derheq Îranê de ye.

»»» R:2

Peyama hevxiyê Mistefa Hicrî derheq koça dawiyê ya Ezîz Mihemed

»»» R:3

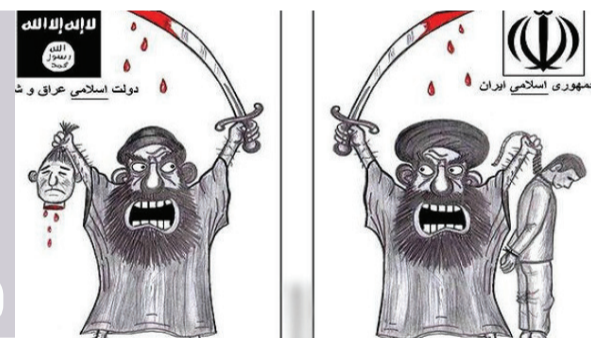
Li ser pirsê yekgirtinê, herdu Defterên Siyasî kom bûn

»»» R:2

Terorîzma du serî

»»» R:2

Pêngav ber bi lûtkeya mafê diyarîkirina çarenûsê

»»» R:5

Çima baykota hilbijartinê ya şêvrên gund û bajaran biryareke rast û di cihê xwe de bû?

»»» R:8

Sergotar**Terorîzma du serî****Kerîm Perwîzî**

Metelokeke Kurdî heye ku dibêje hekî te mar birîndar kir û te nekuşt, wê li rêvîngan vede, û renga rojekê li te jî vedet. Eva çîroka van salên dawiyê ên Ewropa û Amerîkayê ye.

Di Rojhilata Navîn ya pîrr ji kêşe û stemkariyê de, bêdadî û çewsandin û serberedayî hukm dikin, û deshilat bi ser hemû civakan de, bi dest ve girtiye. Di erdnîgariyê siyasî ya bi vî rengî de, serkut û bêdadî sebebkar in, bo nerazînişandan û ji aliyê din ve jî, bawerî û birokeya dijî azadî û kevneperestiyê, sedema sereke ya vegeşandina agirê stem û tundûtîjîyê ne.

Di nava vê goma ava şêlû ya Rojhilata Navîn de, terorîzm, terorîzmê berhem tîne, û tundajoyî jî her tundajotiyê berhem tîne, û dibe hêcetek bo tundajotiyê din. Bi vî rengî rûçikê siyasî ê Rojhilata Navîn pîrr e ji agir û hesin û xwîn!

Deshilata Komara Îslamî jî ku dayîka hemû îdeolojiyên terorîstî ye, ji tundajoyiya selefî ya cehadiyên hilkelîyê şikevtên tarî ên paşvemayî, mifaha ne di cihê xwe de werdigre, û hem bi berçav dijberiyê digel de dike, û hem jî di bin de jî, hander û alîkarê wan dibe, her wekî ku çawa di pêwendiyên Komara Îslamî û Talîban de bi belge derket, û berdevkê Talîban bas ji lihevkirina digel Tehranê kir. Çend salek in li Sûriyê, hemû tundajoyî û terorîzmek bi berçav cuda, lê di navika xwe de wekhev û hevşêwe, gêjavîyê çê dikin, û babelîska dijatiya jiyana azad û bextewerane radikin. Komara Îslamî û dêl û çiq û deskebivirên wê jî, zoranbaziye digel Elqa`îde, bereya El-nusra û DAÎŞ û ... hwd dikin, û di bin de jî alîkariya yek-tir dikin, da ku çî ji wan ji nav neçin, û bi vî rengî hêceta domandina bi jiyana xwe bin bo hevdu. Di nava vê gêjava dijî mirovî de, helwesta Ewropa û Amerîka, helwesteke nivîşkan bû, û herçend bordûmana DAÎŞ`ê kirin, û gef li Beşar Esed û Koamra Îslamî û Hizbullahê û dostên wan

»»» R:4

Li ser pîrsa yekgirtinê, herdu Defterên Siyasî kom bûn

Birêz kak Mistefa Mewlûdî bi serperestîya heyeteke Deftera Siyasî serdana PDKÎ kir, û di vê hevdîtînê de, çawaniya domandina diyalogê di pêxema yekgirtinê de hatin baskirin, û heyeta diyalogê erkdar kirin bo domandina gotûbêjan.

Di doma civînên herdu Defterên Siyasî de, roja Çarşemiyê 31.05.2017`an rêzdar kak Mistefa Mewlûdî bi serperestîya heyeteke Deftera Siyasî serdana PDKÎ kir, û ji aliyê heyeteke Deftera Siyasî bi serperestîya birêz Kak Mistefa Hicrî ve hate pêşwazîkirin.

Di civîneke dostane de, çawaniya berev pêşvebirina erk û wezîfeya yekgirtina refên PDKÎ xistin ber basê, û herdu Defterên Siyasî piştî behseke hûr û hemû alî, di vê derheqê de heyetên herdu aliyên erkdar kirin ku hewl bidin bi berçavgirtina wan rêûşûnên (tevdîrên) ku di encama behsên vê civînê de hatin diyarîkirin, bona domandina civînê xwe, û gihîştina bi lihevkerinekê kar bikin, ku hem encama wê yekgirtina hizbê be, û hem di pêşerojê de, pêkvebûnê di pêxema xebata bo bidestxistina armancên gelê Kurd di Rojhilata Kurdistanê de destber bikin.

Bavê şehîdekî riya rizgariya Kurdistanê koça dawiyê kir

Kak Ebdullah Berşan bavê şehîdekî riya rizgariya Kurdistanê li bajarê Pîranşarê koça dawiyê kir.

Li gora nûçeya ku gihaye malpera Kurdistanmedia, şeva 8`ê Cozerdana 1396`an kak Ebdullah Berşan xelkê gundê Nimincê ya ser bi bajarê Pîranşarê û bavê kadrekî PDKÎ bi navê şehîd Rehîm Berşan di temenê 80 saliyê de bi sedema nexweşiyê koça dawiyê kir.

Navbirî keskeî xweşnav û welatparêz û cihê bawerîya xelkê navçeyê, û endamê tevgera salên 1346-1347an bû, û hertim şanazî bi rêbaza kurê xwe ve dikir.

Termê navbirî di nava girseya xelkê herêmê de bi axê hate spartin.

PDKÎ sersaxiyê dibêje malbat û kesûkarê wî kesayetiyê welatparêz, û xwe di xem û kesera wan de hevpar dizane.

»»» Doma R: 1

Mayk Pimpio birêveberê CIA yek ji dijberên serekî ê lihevkirina navikî digel Îranê ye. Çend rojan berî niha rojnameya New York Taimzê di raporekê de belav kir, ku dezgeha Îstixbarata navendî ya Amerîkayê bo beşa karûbarên pêwendîdar bi rejîma Îranê berpirsekî nû diyarî kiriye.

Vê rojnameyê nasnameya vî berpirsî Mykil Dî Andirêa ragehandiye, ku naznavê "şahzadeyê tarî" li ser e, û di serdema serkomariya Obama de, pirograma kuştinên armancdar li ser milên wî bû. Herwisa "businessinsider" yek ji malperên Amerîkayê di raporekê de bas ji vê kiriye, ku Trump di hewla rêkxistin û pînekirina hemû parçeyên pêwîst e li dijî Îranê".

Rejîma Îranê wekî rejîma herî serekî bo piştevaniya terorîzmê di cîhanê de hatiye nasîn. Di destpêka meha

Cozerdanê de, û piştî sefera Trump bo navçeya Rojhilata Navîn, rojnameya

»»» Dom R: 8

Peyama hevxemiya Mistefa Hicrî derheq koça dawiyê ya Ezîz Mihemed

Mistefa Hicrî sekreterê giştî ê PDKÎ derheq koça dawiyê ya Ezîz Mihemed sekreterê pêşîntir ê Partiya Şiyû`î peyameke hevxemiye belav kir.

Deqa peyamê:

Peyama sersaxiyê ya sekreterê giştî ê PDKÎ derheq koça dawiyê ya heval Ezîz Mihemed

Koça dawiyê ya mamosta Ezîz Mihemed sekreterê pêşîntir ê Partiya Şiyû`î a Îraqê û kesayetiye mezin û navdar ê biyavê kurdîniyê, ji bo hemû wan kesên ku ew rêzdar nas dikirin, û şarezayî li ser derbazbûyiya dehan salî ya xebat û têkoşîna bê rawestiyan û mandînenasane ya wî hebûn, nûçeyeke tal û bijan bû. Bi koça dawiyê ya vî rêzdarî, Kurd bi giştî xebatkarekî mezin ê riya aşî û biratiya xwe ji dest da, jiber ku ew yek ji wan xebatkaran bû ku bi zehmet cihê wî pirr dibe, lê bo me wekî PDKÎ, koça dawiya ya wî, ji bilî vê yekê, xisara jidestçûna dost û xemxorekî dehan salî bû, ku di pêkanîna pêwendiyêke kûr û berdewam ya biratiyê di navbera Partiya Şiyû`î û PDKÎ de roleke berçav hebû, pêwendiyek ku heya niha jî di vegeşînê de ye.

Bi boneya vê xisara mezin, em sersaxiyê dibêjne xwe, Partiya Şiyû`î a Kurdistanê, û endamên malbata vî mamostayê mezin, û hemû dost û hevalên wî, û xwe di xema jidestdana wî de beşdar û hevpar dizanin.

PDKÎ
sekreterê giştî

Mistefa Hicrî

11.03.1395

01.06.2017

Heyeteke PDKÎ di merasima bi axê spartina Ezîz Mihemed de beşdarî kir

Heyeteke PDKÎ bi serperestiya Mihemednezîf Qadirî endamê Deftera Siyasî ya PDKÎ beşdarî kir di merasima bi axê spartina Ezîz Mihemed de.

Roja çarşemiyê 11`ê Cozerdana 1396`an, heyeteke Deftera Siyasî ya PDKÎ bi serperestiya Mihemednezîf Qadirî, endamê Deftera Siyasî a PDKÎ di merasima bi axê spartina Ezîz Mihemed sekreterê pêşîntir ê Hizba Şiyû`î a Îraqê de beşdarî kir.

Di vê merasimê de, heyeta PDKÎ peyama hevxemiya PDKÎ gehande berpîrsên vê hizbê. Di vê merasimê de, berpîrsên payebilind ên îdarî, siyasî, nûnerên hizb û aliyan, kesayetiyan Kurdistanî û Îraqî amade bûn.

Termê Ezîz Mihemed siyasetmedar û têkoşerê mêjîn û navdar ê Kurd li goristana şehîdên şiyû`î li bajarê Hewlêrê bi axê hate spartin

Heyeteke PDKÎ di merasima sersaxiyê ya mamosta Ezîz Mihemed de beşdarî kir

Heyeteke pilebilind ya PDKÎ bi serperestiya birêz Mistefa Hicrî sekreterê giştî ê hizbê, di rêûresma sersaxiyê ya sekreterê pêşîn ê Hizba Şiyû`î a Îraqê, mamosta Ezîz Mihemed de beşdarî kir.

Li gora nûçeya ku gihîştîye malpera Kurdistanmedia, roja Pêncşemiyê 11`ê Cozerdanê, heyeteke pilebilind ya PDKÎ bi serperestiya birêz Mistefa Hicrî di rêûresma sersaxiyê ya mamosta Ezîz Mihemed kesayetiyê naskirî ê Kurd û sekreterê pêşîn ê Hizba Şiyû`î ya Îraqê de, li bajarê Hewlêrê beşdarî kir, û peyama hevxiyê ya PDKÎ gehande malbata birêz mamosta Ezîz û birêz Kawe Mehmûd sekreterê Hizba Şiyû`î ya Kurdistanê, û serkirdatiya vê hizbê.

Di navbera vê merasimê de, birêz sekreterê giştî ê PDKÎ di gotûbêjêke taybetî de, digel televîzyona Rêga, televîzyona fermî ya Hizba Şiyû`î koça dawiyê ya birêz Ezîz Mihemed wekî kesayetiyekî diyar û xûya ê Kurdistanê û hevaleyê mêjîn ê PDKÎ û hevaleyê biemeg ê şehîdê nemir Dr. Qasimlo, wekî xisareke mezin da zanîn.

PDKÎ di salvegera avakirina YNK`ê de beşdarî kir

Heyeteke Deftera Siyasî bi serperestiya Mihemednezîf Qadirî beşdarî kir di rêûresma 42.mîn salvegera avakirina YNK`ê de.

Roja Pêncşemiyê 01.06.2017 (11.03.1396)an, heyeteke Deftera Siyasî ya PDKÎ bi serperestiya Mihemednezîf Qadirî endamê Deftera Siyasî ya PDKÎ, di rêûresmekê de beşdarî kir, ku bi boneya 42.emîn salvegera avakirina YNKê hatibû rêxistin. Ew heyeta PDKÎ ji aliyê Endamên Mekteba Siyasî ya YNKê, Se`idî Ehmed Pîre û Rizgar Elî û hejmarek endamên Deftera Siyasî ya YNK`ê ve hatin pêşwazîkirin.

Hêjayî basê ye, ku Mam Celal di pirtûka bi navê “Dîdara Teme” de wiha dibêje: “Eger bi rastî bixwazî, damezrandina YNK`ê di 22`ê Gulanê de ye, ne di 1`ê Hezîranê de. Ji ber ku yekem rêzîknameya damezrandinê di wê rojê de hat nivîsandin û belav kirin. Piştî civîna duyem li Berlînê di 27`ê Gulana 1975`an de pêk hat. Di civînê de bi serperestiya Mam Celal di projeyê de hinek guhertin hatin kirin, û bi fermî di 1`ê Hezîrana 1975`an de rêzîknameya xwe belav kir.”

Di 27`ê Çileyê 1992`an de kongreya yekemîn li Silêmanî dest pê kir û piştî du rojan veguhest Hewlêrê.

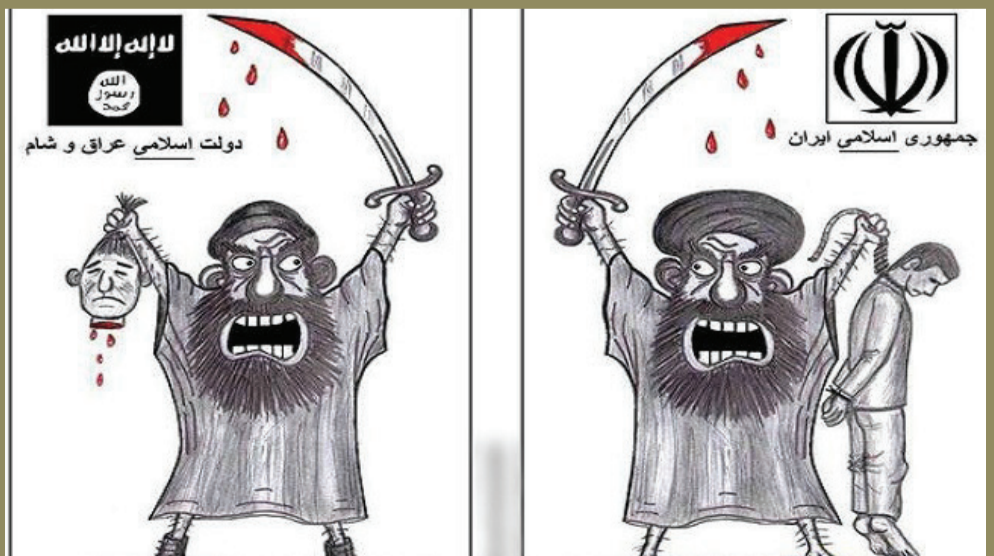
Di 30`ê Çileyê 2001`an de kongreya duyem ya YNK`ê li Silêmanî hat lidarxistin.

Di 1`ê Gulana 2010`ê de YNK`ê kongreya xwe ya sêyem lidarxist û Mam Celal dîsa weke Sekreterê Giştî yê YNK`ê hat hilbijartin.

»»»» Doma sergotarê

xwarin, lê helwesta wan, wekî birîndarkirina marê marxor bûye!. Cihana Rojavayî wisa dizanî, ku hekî şerê Sûriyê bê dorpêçkirin, û carna jî aliyekî wan bê lawazkirin, dikarin belaya terorîzmê ji xwe dûr bixin, û agirê şer tenê Sûriyê û Îraqê digre, û di vê çarçoveyê de berteng dibe, lê bûyerên Fransa, Almanya, Biljîk, û Brîtanya û ...hwd nişan dan, û cardin selimandin, ku terorîzm di navçeyekê de berteng nabe, û agir vedigeşe.

Tenê birîndarkirina marê terorîzmê bersivder nine, û hewce ye her du serên mar hem di Tehranê de, û hemjî di nava rewta selefî ya cihadî de, bê pankirin, hekî ne, ew du cemikên aşqê û maşqê, wê zawzê bikin, û tu kuncêke cihanê aramî tê de namîne.

Pêngav ber bi lûtkeya mafê diyarîkirina çarenûsê

Elî Munezemî

Bi salan e ku gelê Kurd di tekoşîneke bê rawestiyan de ye, bona bidestxistina mafê xwe, ê serweriya jiyane, di bin sîbera xwestek û îradeya xwe de, li ser vê erdê ku ê dê û bav û bapîrên wî ye.

Dijminên gelê Kurd nîşan dane ku xwe ji çî kiryareke qirêj û dijî mirovî naporêzin û di doma dîrokê de, eva ku ji destê wna hatiye bo jinavbirina vî mafê zewtkirî encam dane, û gelê Kurd ji bo man û hebûna xwe û ji bo parastina xwe ji destê komkujî û kîmyabaran û girtin û îşkence û hemû wan kiryarên ku li dijî mirovahiyê tene encamdan, pêwîste ku serbixweyî hebe da ku sînorek ji bo gefxwarinên dijminan derheq xelkê Kurd û Kurdistanê bihê danîn.

Gelê Kurd di Başûra Kurdistanê de biryar daye ku îsal di referandomekê de boçûna xelkê di vê para Kurdistanê de, bixe ber çavê xelkê cîhanê, û hêvîxwaz e ku ew îradeya ji aliyê civaka navneteweyî ve rêz jê bê girtin.

Xelkê me di Başûra Kurdistanê de ku zêdetir ji du dehikane e ku xwediyê mafê biryardana navxweyî ne, dixwaze ku ji riya referandome ve, mafê biryardana derekî ku mafê rewşa û dadperwerane ê vî xelkî ye, cîbicî bike, li ber vê ku mafê biryardana navxweyî hemû demekê ji aliyê dijminên gelê Kurd ve gef li ser e.

Ew maf herçend ku di peymannameya NY de bi awayekî eşkere îşare pê nehatiye kirin, da ku nebe sedema anarşîzmê di cîhanê de, (bo welatên kolonî ew maf bi fermî hatiye nasîn), lê mafek e ku gelên bindest û belengaz dikarin bi kar bînin, û bi avakirina welatên serbixwe ji xwe re, bi şadî û serbilindî bijîn. Gef û gefxwarinên

Rêber û çekdarên Îraqê, - bo mînak gefên spaha Dî-cleyê, û gefên Malikî di çend rojên borî de, - li xelk û hikûmeta Başûr ya welatê me, belgeya herî baş e, bo vê ku Kurd dibe serbixwe be, û tenê serbixweyî dikare Kurd biparêze. Em dibe ku dersê wergirin

ji mêjûya serxwebûna Bengiladişê û Kosovoyê û gellek welatên din di vî warî de.

Dema ku hikûmetên navendî ne tenê mafê Kurd naporêzin, belkû gef in li ser hebûn û jiyane û mafê Kurd, dibe ku Kurd bibe xwediyê serweriya xwe ku ew serwerî hem di aliyê yasyaên navdewletî de parastî be, û hem Kurd bo xwe derfeta parastina wê hebe.

“Ji vî cihê ve ku serweriya Kurdistanê dest pê bike, dibe serweriya Îraqê û Malikiyan û hemû dagîrkerên Kurdistanê dawî pê bihê”.

Di vê gotarê de hewl tê dayîn ku bi kurtî pirsê serbixweyî Başûr bihê lêkdan, û bandora vê li ser beşên din ên Kurdistanê, bi taybetî derfetên li ber dest Rojavaya welat bixin ber çavê xwîneran.

Zana û teorîsyen bas ji du sedemên sereke dikin ku mafê cudabûnê dide girûpekê ku ji welatê sereke ê xwe cuda bin, û welatekî din a serbixwe ava bikin. Ew du sedem ew qas bihêz in ku xwesta “parastina yekîtiya xak” ya welatan, tê kirin ku li ber wan danên aliyekî.

Sedema yekem ew e ku hekî welatek rêgiriye bike, ji girûpeke diyarîkirî, ku di biyavê navxweyî de, mafê çarenûsê hebe, û xwe bi rê ve bibe. Duyem ew e ku hekî welatek mafên mirovî ê girûpekê bi awayekî bihêz bînpê bike. Di van du formên de, mafê cudabûnê bo cezakirina van welatan ku mafê xelkê bînpê dikin, bi girûpên çewsayî û zulmdîtî tê dan. Ew maf ji felsefeya exlaqî û hizrî ve çavkanî digre ku dibêje: “Dibe nedadper-

werî bêne rastkirin”. Ew maf bo cezakirine di çî konvansiyon û peymannameyekê de îşare pê nehatiye kirin, lê belê di nava wan mafan de, ku wekî urf û deb û resm heye, bi tecrube hatiye selimandin, û bi kar hatiye. Pirensîpa pêncem, beşa heftem ya Konseya Ewlekariyê li ser pêwendiyên dostane pêdagirî dike, ku bas ji serweriya xak û yekparçeyiya welatan dike, lê di heman demê de, bas ji vê dike ku hikûmet dibe bi bê cudahiya nejad, bîrûbawerî, û reng, dibe nûnertiya xelkê xwe bikin.

Yanî hekî hikûmet ferq û cudahiye danê di navbera xelkê xwe de, û nûnertiya hemû xelkê neke, û wan biçewsîne, tê vê wateyê ku êdî yekparçeyiya xaka welat girîng nine û dikare dabeş bibe. Ji vî mafî mifah hatiye standin bo serxwebûna Bengiladişê û cudakirina girava Oland ji Fenlandê, û zeliqandina wê bi Swîdê ve, û di biyavê çarenûsa gellek cihên din (Kosovo, û Kêbêk û hwd...).

Şert û mercê vê ku mafê cudabûnê wekî cezakirinekê bi kar bînin, dibe ji berahiyê, bi başî û zelalî bête rohnkirin. Ji berahiyê dibe ku bê zanîn ka gelo ew mafxwazane dikarin wekî girûp bêne hesabkirin yan na. Li ser vê bingehe gelo ew girûpane di navxwe de pêşiya wan hatiye girtin ku nekarin di navxwe de mafê xwebirêvebirinê hebin, yan ku berbirûyê bînpêkirina maf bi awayekî cidî hatine, û di dawiyê de, gelo ew mafê cudabûnê tenê

“Ji vî cihê ve ku serweriya Kurdistanê dest pê bike, dibe serweriya Îraqê û Malikiyan û hemû dagîrkerên Kurdistanê dawî pê bihê”.

riya mumkin e, yan na, (yanî dawî riya çareseriyê). Heya radeyeke zaf, dibe ku ew mafê veqetiyane li pey hev bêne dîtin.

Bila di pêş de, em avriyeke kurt ya dîrokî bidin pirsê serxwebûna Kurdistanê. Bo serxwebûna Kurdistanê gellek car derfet hebûye. Di vir de bi kurtî wê qala hinek ji van derfetên di sedsala 20 û 21'ê de bê kirin, û em gelek venagerin paş. Ew derfet her carê bi awayekî ji dest Kurdan derketine, û ew yek jî bi sedema lawaziya yekîtiya navxwe û xemsariya Kurd ji aliyekî û berjewendiya mezinhezan ji aliyekî din ve bûye. Di peymannameya Sîver de ku mafê Kurd hatibû qebûl kirin, ew maf bûye qurbanîyê danûstandinên zilhezan, û piştî tewawbûna şerê yekem ê

cîhanî û parvebûna împeratoran, gelê Kurd jî wekî gellek gelên din, bi bê xwest û îradeya xwe hate parvekirin. Mixabin ku ew formula ku Wilson bo mafê çarenûsê, dixwast piştî şerê yekem ê cîhanî di peymannameya Civaka Neteweyan de cih bide, ku li gora vê formulê, herçend ku welatên cîhanê ji destê wêrdana derekî parastî dibûn, lê di navxwe ya welat de, pêşiya xelkê nedihate girtin ku serxwebûnê ranegêhînin û cuda nebin, û sînorê welatan tûşî guherînkariyan nekin, lê ew yek cîbicî nebû, û Kurd ew şansê xwe jî ji dest da.

Di sala 1960'î de NY biryar da ku dibe welatên kolonîzekirî aza-diya xwe bi dest bînin, û nabe tu welatek jî ji niha şûnda bê kolonîzekirin, Kurdistan welatekî dagîrkirî û kolonîzekirî ye, lê di biyavê nasandina Kurdistanê wekî welatek kolonî kêmîtir hewl hatiye dan, lewra mixabin Kurd nekariye heya niha jî bi komelgeha navneteweyî biselmîne ku Kurdistan dabeşkirî û gelê Kurd xiraptir ji welatên kolonîzekirî têne birêvebirin.

Di serdema şerê cîhanê ê duyem û şerê sar de, mixabin Kurd tu şanseke wisa tunebû, Komara Kurdistan jî, ku di dawiya şerê duyem ê cîhanî de, pêk hat, li Rojhilata Kurdistanê, şanseke wisa nebû para wê ku payeyên vê serxwebûnê qahîmtir bike. Di serdema şerê sar de jî Kurd li ber hev kêşeyên pêwendiyên navneteweyî şanseke wisa nebû, lewra rêkxirawên Kurdî, bi giştî daxwaza çareseriyê pirsra Kurd di navxwe ya welatên zal bi ser Kurdistanê de dikirin, herçend ku sîmpatiya Kurd wê demê ber bi Rûsiyeya komonîstî bû, û jêve bûn ku têza Lénîn û Rûsiyeya sosyalîstî ji bo rizgariya gelan stratejîyê e (ji bilî hinek rêberên wekî Qasimlo nebe ku zû ji bo wan derket ku dibe riya xwe ji vê riyê cuda bike) lê eva armanceke taktîkî ya Rûsiyê bû, ew bi vî karê xwe tenê rewayî dibexşîne serhildana welatên belengaz, ne eva ku piştevaniya ji neteweperwerên zulmlêkirî bihê kirin, bo wan tenê armanc zeliqandimna hemû neteweyan bi federasiyona sosyalîstî ve bû.

Piştî serhildana xelkê Kurd di Başûra Kurdistanê di sala 1991' an de, di vê para Kurdistanê de, heya radeyeke baş Kurd kariye ku bi awayê serbixweyiyeke ranegehandî xwe bi rê ve bibe, yanî Kurd di bi-

yavê xwebirêveberiya navxweyî de, bû xwediyê mafê xwe, lê di biyavê çarenûsê ya derekî ye, ku bikare bo xwe li ser pêgeha navneteweyî ya xwe biryar bide, ew yek bi dest nexistiye. Lewra referandomek ku îsal biryar e li Başûr bi rê ve here, li ser vê ye ku gelê Kurd xwazyar e li ser pêgeha navneteweyî ya xwe biryarder be, yan na, belkû dixwaze bi şîrikatiya digel dijminê xwe di Bexdayê vî karî bike, û bo pêgeha Îraqê tekoşîn kiriye.

Li gora wan mafên urfî ên navneteweyî ku pêştir îşare pê hate kirin, Kurd di Başûr de derfeta vê yekê heye ku serxwebûnê ragehîne. Li ber vê ku Kurd hemû demekê ji aliyê karbidestên şovenî ên Bexdayê ve, gef li ser wan e. Karbidestên Bexdayê di hemû derfetekê de, bo bînpêkirina mafên gelê Kurd mifahê jê werdigrin, û gef in li ser jîyan, mafê mirov, aboriya Herêma Kurdistanê. Bo mînak birîna budceya hêza pêşmerge ku beşek e ji hêza bergiriya Îraqê, birîna mûçeyê xelkê Kurdistanê, gefa çekdarî ya Hêza Dicle, şer û pevçûnên Xaneqîn û Kelar û ...hwd, û gefên karbidestên Îraqê wekî Malikî û ...hwd.

Kurd girûpeke cuda ya kulturî ye ji Ereban, û digel wan yek netewe nîne. Lewra çê dibe, ku wekî girûp hesab li ser bê kirin. Di biyavê mafê çarenûsa navxweyî de, hemû demekê gef li ser e, û dewleta navendî amade nine mafê qederê ê navxweyî bo gellek ji navçeyên Kurdistanê ku wekî navçeyên kêş-

Rojavaya Kurdistanê ji niha ve ew derfet di ber destan heye. Bila em hemû bo yekparçeyiya Kurdistanê, bi kiryar hewl bidin.

Li ser didin nasandin, bi fermî nas nakin, û li ser dewerên din jî, hemû demekê gef hebûye.

Hikûmeta navendî ya Bexdayê, serbixwe ji vê ku kî hukim kiriye, hemû demekê bi awayekî cidî gef bûye li ser Kurd û dîrokekî pîrr ji xwîn û kuştin û birîn di navebra Kurd û Ereb de ye. Ji aliyekî din ve, Kurd bi sedema şer li dijî terorîstan û DAÎŞê û afirandina sedan destanên mîrxasiyê, sîmpatiya civaka navneteweyî digel de ye, û serxwebûna Kurdistanê dibe sedema seqamgîriya navçeyê, û ew serxwebûn gef nine li ser maf û azadiya tu netewe û girûpeke din, û aştiya Îraqê naxe metersiyê de. Lewra rast bi van hêcetnan ku Bengiladêş ji Pakistanê cuda bû, Kurd jî dikare di Başûr de bibe xwediyê serxwebûnê û mafê biryar-

dana li ser qedera xwe hebe. Hekî di Kurdistanê Başûr de serxwebûnê bi dest bîne, her rast bi vê sedemê ve ku di warê çewsandin, û bînpêkirina mafê mirovan û mafê çarenûsa xwe de, li ser Başûr hate baskirin, beşên din ên Kurdistanê jî dikarin ku daxwaza serxwebûnê bikin. Lê em jî dikarin wekî girava Olandê, ku çawa daxwaz kir bikeve ser Swîdê, parên din jî, dikarin daxwaz bikin, ku bikevin ser Başûra Kurdistanê serbixwe (Îrêdêntîzm), û bi vî awayî Kurdistanê yekparçe bê avakirin, (eva nahê vê wateyê ku Başûra welat wekî rêber û biryarder li ser çarenûsa hemû Kurd, bihê lêkdan, lê li ber vê ku ew hemû pêngavekê li pêş in, li warê bidestxistina mafê çarenûsê de, lewra ew yek ji aliyê min ve tê ber bas, û ew yek tişteke realîstane ye, û hêvî dikim ku kes bi xirapî lêk nede).

Herçend ku ew armanc demeke zêde dixwaze, lê Rojavaya Kurdistanê ji niha ve ew derfet di ber destan heye. Bila em hemû bo yekparçeyiya Kurdistanê, bi kiryar hewl bidin. Ez hêvîdar im ku rêber û partiyên siyasî û xelkê Rojava bi giştî vê rêçareyê bo komkirina yekîtiya xaka parvekirî a Kurdistanê jî bîr nekin.

Jêder:

-<http://ççmunin.uit.noçbitstreamçhandleç10037ç8406çthesis.pdfçsequence=2&isAllowed=y>
-<https://ççsnl.noçkolonialisme>
-<https://ççno.wikipedia.orgçwikiçlr-redentisme>

Nerîna Lîderan

Îbadî: “Serkevtina hêzên me, bi sedema hevahengiya digel hêza pêşmerge bûye”.

Eliksander Dûgîn: “Kes nikare pêşiya avabûna dewleta Kurdistanê bigre”.

Yildirim: “Amerîkayê gote me, ku di şerê Reqeyê de, em piştî xwe bi HSD`ê qahîm dikin”.

Nefis Zekeriya: “Nabe Efxanistan bi sedema lawaziya xwe, sexera Pakistanê bibe”.

Ehmed Muntezirî: Rûhanî! Rêz ji xelkê Îranê bigre

Ehmed Muntezirî kurê Husên`Eliyê Muntezirî, danîna Mistefa Pûrmihemedî di kabîneya dewletê de wekî bêhurmetiya bi xelkê Îranê bi nav kir.

Di gotûbêjekê de digel kempeyna navneteweyî ya mafê mirovan di Îranê de, Muntezirî got: Rûhanî dibe ku rêz ji bo xelkê Îranê danê, û danîna Wezîrê dozgeriyê ê kabîneya berê, bêhurmetiya bi xelkê ye.

Mistefa Pûr Mihemedî endamê desteya 4 kesî ya naskirî bi “Heyeta Merg” û nûnerê wê demê ê Wezareta Îtîla`atê bû, ku çarenûsa çendîn hezar girtiyên siyasî di sala 1988`an de diyarî dikir, û cinayetên wê salê ser navê xwe tomar kirin.

Navbirî di bersiva xweşxizmetiyên bo rejîmê û encamdayîna dehan cinaytên li dijî azadîxwazên Îranê, di salên di navbera 1384`an heya 1387`an, Wezîrê Dozgeriyê ye kabîneya Hesên Rûhanî bû.

Hesên Rûhanî di demekê de dixwaze ku Pûrmihemedî bike yek ji endamên kabîneya xwe ku di dema piropagendeya xwe de bona vê ku bibe serkomar, ragehandibû: Xelk kesên wisa naxwazin ku 38 salan tenê biryara îdam û girtinê dane.

Rûhanî di demekê de ew axavtin dikirin, ku li gora amarên tomakirî di navenda amara Ajansa Kurdpayê, di çar salên borî de, û tenê di Kurdistanê de, 1290 mînakên binpêkirina mafê mirovan hatine tomakirin.

Amerîka dixwaze “Binyata Elewî” hiloşîne

Parêzerekî “Binyata Elewî” di Amerîkayê de, bi endamên heyeta dadperwer (munsife) a dadgehekê di wî welatî de got: “Amerîka dixwaze dest bi ser vê avahiya bilind ya ser bi Binyata Elewî de bigre”.

Li gora nûçegihaniyan, Amerîka dibêje ku vê avahiya ser bi “Binyata Elewî” tehrîmên aborî ên Amerîyayê dewr lêdane, lê ew binyat vê yekê ret dike. Amerîka dixwaze ku vê avahiyê bifiroşe, û dahata wê jî, bide malbatên wan kesên ku di pîrsa dosiyeya goriyên terorê de, dawaza zêdetir ji 5 milyar Dolarî ji Îranê kirine. Amerîka hewl dide ku çendîn avahiyên din jî di hinek ji eyaletên Amerîkayê, ji destê Binyata Elewî derxîne, ew binyat piştî serkevtina şoreşa gelên Îranê hate avakirin, û buhayê wê di sala 1989-an de, 83 milyon Dolar bûye.

1800 ruhanî bi armanca mejiştûştina mesebî, bo Kırmaşanê hatin şandin

Digel berfirehbûna pêla nasnamexwaziya ciwanên Kırmaşanî û formgirtina hereketên xelkî ji bo bidestveanîna mafê neteweyî ê Kurdan, di vê parêzgehê de, û zêdebûna rojbirojê ya hatina nişîna nû bo nava partiyên Kurdî û dijberî rejîmê, hikûmeta Îranê dest kiriye bi kiryarên xapînok û pîrr ji nakokî di Kırmaşanê de.

Li ser bingeha nûçeyên ku belav bûne, Saziya Piropagendeya Îslamî a Kırmaşanê, bas ji şandina 1 hezar û 800 piropagendekarên mesebî di herêmên curbicur ên Kırmaşanê de kiriye. Mocteba Beyat di gotûbêja bi nûçegihaniya Méhr re, di derbarê hejmara piropagendekarên şandî bo herêmên curbicur ên Kırmaşanê, got: Bi şopandina micid û berdewam ku berî meha Remezanê bû, digel teblîxata Qumê derheq hewcehiyên parêzgehê, me karî em 1800 piropagendekarên amade bikin.

Kırmaşanê wekî yek ji bajarên herî pîrr heşîmet ên Kurdistanê zaravayên curbicur û mesebên curbicur tê de hene, û armanca bernameyên pîrr ji nakokî ên hikûmeta Îranê bûye da ku bikarin I vê riyê ve tevera neteweyî ya Kurdan ji rê derxînin. Şandina piropagendekarên mesebî bo herêmên curbicur ên Kırmaşanê ku xwediyê nifûseke berçav ji Kurdên Yarsan e, armancdar e. Kurdên Yarsan rewîa wan ya malî nebaş e, û hikûmet dixwaze bi girêdayîkiirna wan bi xwe û mesebê xwe, pêşiya meşên wan ên nerazibûnê û tevlîbûna wan bi tevgera neteweyî demokratîk a Kurdistanê bigre.

Çima baykota hilibjartinê ya şêvrên gund û bajaran biryareke rast û di cihê xwe de bû?

Elborz Ro'nten

Berî vê ku ez herim ser vê behsê ez dixwazim ku vê çendê bêjim ku di Komara Îslamî de, eva kes yan yasa nine ku axavtina yekem dike, belkû eva taqma deshilatdar e ku hemû biryarekê dikare derbike, û kes nikare pêşiyê bigre, bi taybetî hekî ev mijara pêwendiya wê bi Kurd û maf û daxwazî û derfeta gihîştina bi mafên xwe hebe.

Bawer nakim ku kes hebe ku digel vê boçûna serê dijatiyê bike, hekî dilê wî bo mafên Kurd lêde.

Ku wisa bû, emê Kurd dikarin bi bê yek û du, dijberiyê bikin digel hemû qewareyan Komara Îslamî, jiber ku heta hekî di yasayan de bi yasaya bingehîn ve jî, hekî bi qasî serê derziyê jî îşare pê hatibe kirin, tiştekin din e, jiber ku ew taqma deshilatdar e ku ne tenê xwe li serveyî yasayê dizane, belkû xwe bi nûnerê Xwedê li ser erdê dizane. Heya vî cihê ku ew taqma hebe, li dijî me tev digere, û hukmê dagîrkariyê heye. Ku em dibînin li dijî me tev digere, em jî dibe li dijî wê bisekinin.

Di rewşeke wisa de, ez dibînim ku rexne tê girtin ku baykota şêvrên gund û bajaran û bi taybetî ew bajarên ku Kurd û Azerî yan Kurd û Fars tê de ne, ne dirust e, lê ew rexne ew qas bê cî ye, ku peyrewiyê ji tu bingehêkê nake, lê bona rohnûna zêdetir ezê bersiv bidim.

Baykota hilibjartina gund û bajaran, şaş nebû, jiber ku ferq û cudahîdanîn bi awayekî sistematîk li dijî gelê Kurd tê kirin, û şêvrên tu deshilateke wan ya wisa nine, ku bikarin vê ferq û cudahîdanînê nehêlin. Piştê jî ew Kurdên ku bo kandîbûnê dibe ji filtera Îtîla'atê re derbaz bibin, nikarin ku van kêşeyên baskirî çareser bikin.

Mezintirîn deshilata şêvra bajar,

hilibjartina şaredar e, lê li gora yasaya gund û bajaran, piştî vê ku şaredar piştî şert û mercê diyarîkirî, ji aliyê şêvrê ve tê hilibjartin, dibe ku Wezîrê Navxwe yan jî parêzgar pesend bike, piştê bibe şaredar.

Heta hekî kêşeyek di navbera wezîr û şora, yan parêzgar û şora de pêk hat, eva heyeteke din heye ku biryar dide, wate şora ew deshilat jî tune ye. Ku wisa bû hêvîdarbûna bi vê ku şora di berjewendiya Kurd de, li dijî siyaseta ferq û cudahîdanînê bisekine, yan biryarên wê di berjewedniya Kurd de be, gellekî şaş e, û dibe sedema jirêderxistina daxwazî û mafên Kurdan, bi taybetî hekî ew hêvî ji aliyê kesayetî yan hêzeke şoreşger ve çê be.

Mijareke din ew e ku dibêjin baykot

nehê kirin, û hilibjartin di van bajaran de, bi taybetî di Urmîyê de belgeyek e, bo Kurdistanîbûna Urmîyê.

Di rastî de ew yek şaş e, û bi vî rengî em Kurdistanîbûna van bajaran dixin nava leyîzeke siyasî de, ku birêveber û deshilatdarê wê komara Îslamiya Îranê ye, gelo dibe em deshilatdariya vê sistemê qebûl bikin, bê guman na, jiber ku hekî wisa be, eva em pirsê dixin ser Kurdistanîbûn yan nebûna vî bajarî.

Cuda ji hemû van hokaran, em wisa danên ku şora di nava hilibjartineke demokratîk û bê kêşe de tene birêvebirin, dîsan jî li ber vê ku mafên me yê neteweyî û daxwaziyên me di çarçoveya sistema Komara Îslamî de nahê cîbicîkirin, baykot riya herî baş e, jiber ku daxwaziya Kurd bi şorayên bajarekî nahê cîbicîkirin, di demekê de hemû deshilatên lokalî ji aliyê vê sistemê ve tene diyarîkirin, gelo şorayê bê deshilat kurd be, yan na, çî dibe.

Biçûkkirina daxwaziya Kurd di rewşeke wisa de, bi hilibjartina şora, wateyeke wê nine, û ew jî ji rê derxistina hêz û demê ye. Lewra jî li ser bingeha amaran û encamên derev yê Komara Îslamî, rexnekirina biryareke dirust û exlaqî ez bi baş û dirust nizanîm, heya gellek caran jî ew rexne hilkeliyê kutan û dijberiya hevdu ye, hekî wisa nebe, çima cardin piştî mehekî, em dîsan li dijî Komara Îslamî dibin hevra, û em dîsan hawara xwe bo çeka xwe dibin li dijî vê sistemê, û ne şora, û ne jî nûnerê meclîsê, û ne jî reformxwaz bi hawara me de nahên, û heya dijatiya me jî dikin.

Doma R: 2

“El-re'iy” a Koweytê, belav kir ku Amerîkayê rejîma Îranê agehdar kiriye, ku hekî leşkerên Amerîkayî di Îraq û Sûriyê de zîrê bibînin, wê Amerîka êrîşî ser binkeyên leşkerî ên Îranê di navxwe ya welat de bike.

Her di vê derheqê de, jeneral “Martin Dempsey” serokê pêşîn ê navenda hevbeş ya Arteşa Amerîkayê di civîneke kongireya Amerîkayê de ragehandibû ku rejîma Îranê berpirs e di hemberî kuştina hezaran leşkerên Amerîkayî.

Wezîrê Parastinê ê Amerîkayê jî, roja 6'ê Cozerdanê di gotûbêjekê de, digel kanala televîzyon ya CBS de ragehandibû, şûnpiyê rejîma Îranê,

û Spaha Pasdaran a vê rejîmê, di her cihekî de ku alozî bihê dîtin heye, her jî Lubnanê ve bigre heya digihîje Yemenê, herwisa li Sûriye û Îraq û Behrîn û hemû cihekî.

Navbirî herwisa gotibû ku Komara Îslamî heya dest ji terorkirina kesayetiyên bîhanî jî neparêze, û di vê rastiyê de dixwast ku balyozê Erebiştanê di Waşingtonê de jî bikuje. Di Rezbera sala 1390'î de, hêzên Amerîkayî karînin ku Mensûr Erbab Seyar ku di koka xwe de Îranî ye destbiser bikin, ku dixwast Adil El-cobeyr balyozê wê demê yê Erebiştanê di Amerîkayê de teror bike, piştê eşkere bû ku ew terorîst Îranî ye, û ji riya hêza Quds a Spaha Pasdaran ve hatibû handan û

tûjki-rin, da ku vê operasyonê encam bide. Koma van bûyeran di demekê de rû didin, ku li gora dawî nûçe û zanyariyan, Komara Îslamî a Îranê berdewam e li ser ceribandina mûşekên Balistîk, ku hêz û şiyana hilgirtina kumê navikî hene, û ew yek jî berevajiyê biryarnameya Konseya Ewlekariyê ya NY ye, û herwisa di heyama çend hefteyên borî de komke

belgeyên nû derheq destêwerdanên Komara Îslamî li nav karûbarên navxweyî ên welatên herêmê û pêkanîna tevdanîkariyan di Rojhilata Navîn de belav bûn, ku diselimînin rejîma Tehranê bi pirrçêkirina girûpên tundrew ên wekî Taliban, Husiyan, Elewiyan, û Hizbullahê hewla neseqamgîrkirina nevcîyê dide.

Reporterê NY: Di Yemenê de jî Behayî wekî Îranê têne azardan

Ehmed Şehîd reporterê NY di Ebiyavê azadiya ol û baweriyên, tevî rexnekirina hikûmeta Yemenê derheq azardana Behayîyan, ew kiriyara wan şibihande kiriyara deshilatdaên rejîma Îranê.

Li gora malpera NY, Ehmed Şehîd piştrast kiriye ku tundkirina kiriyara berdewam ya zexta li ser civaka Behayî di “Sen’a”yê de, wekî rewşa nebaş ya Behayîyan di Îranê de ye.

Ehmed Şehîd di dirêjîyê de bas ji vexwandina aliyê kêm 30 Behayîyan di Yemenê de bo dadgehê ji aliyê serdozgeriya Yemenê kiriye, û ragehandiye ku aliyê kêm 25 Behayî hatine girtin, û ew bona înkarkirina olê xwe xistine bin zextê de. Di vê derheqê de, Civaka Navneteweyî a Behayiyetê dibêje, Behayiyên ku di van dawiyane de, di Yemenê de hatine girtin, piraniya wan, ji kesên lêhatî ên civaka Behayî bûne, û bo îdareya karûbarê civaka Behayî alîkarî dikirin.

Li gora vê raporê hêzên kincşexsî di van dawiyane de, çar Behayiyên din, wekî Welîd Eyaş rêberê naskirî ê yek ji qebileyên Yemenê destbiser kirin. Tê gotin ku berpirsyar amade nebûne rê bidin ku xizmetên tendurustiyê bigihîje heft Behayiyên di girtîgehê de.

Ehmed Şehîd di vê derheqê de dibêje: Wisa xûya dike ku armanc ji vê pêla nû ya girtinan, tirsandin û zexta li ser Behayiyên Yemenê be, bo înkarkirina olê xwe, lê nabe tu kesek bi taybetî kesên ser bi kêmaniyên mesebî, bi sedema hebûna oleke cuda bikeve ber êrîşê.

Ehmed Şehîd di sala 2016`an de, wekî rêporterê taybet ê azadiya ol û baweriyên a NY hate danîn. Ew berî vê, reporterê taybet ê karûbarê mafê mirovan a Îranê bû.

“Human rights watch”ê Heşda şe`ibî rexne kir

Saziya “Human rights watch” cardin hejmarek wêne û girteyên vîdyoyî ên îşkencekirina Shejmarek ji hevvelatîyên Sunî meseb ên Mûsilê belav kir.

Ew rêxiraw bas ji vê dike ku wêne û girteyên vîdyoyî taybet in bi wan bînpêkariyên çekdarên Heşda şe`ibî û hejmarek leşkerên ser bi hêzên “bersivdana bilez” a ser bi Wezareta Navxwe a Îraqê ku bêrehmane, û bi pêkenîn ve, hejmarek hevvelatîyên medenî îşkence dikin.

Sara Liya Wîton, birêvebera ofisa Rojhilata Navîn û bakûra Afrîqa ya saziya “Human rights watch” derheq bi vê pirsê gotarek pêşkêş kir, û tê de bas ji wêne û girteyên vîdyoyî dike, ku diselimînin ew hêzên Wezareta Navxwe a Îraqê, kiryarên tundûtîj û refarên nemirovî di hemberî wan kes û malbatan kirine, ku tenê li ber vê ku gumana DAÎŞbûnê ser wan hebûye, ew girtine, û piştê bidar vekirine. Bo yekem car pirsê îşkencekirin û kuştina hevvelatîyên Sunî ên Îraqê bi taybetî li Mûsilê ji aliyê Kovara “Spiegel” a Almanî ve hate eşkerekirin, û di raporekê de, hejmarek wêne belav kirin ku tê de hêzên Heşda şe`ibî û spaha Îraqê, bînpêkariyan li dijî hejmarek hevvelatîyên Sunîmeseb ên Mûsilê dikin.

Pêştir jî di 28`ê meha Gulana sala borî de, 17 hevvelatîyên Îraqî ên Sunî di navçeya Kerame ya derdora Fellûcê ji aliyê Heşda Şe`ibî ve bi awayekî nemirovane hatin kuştin û hevdem sercem mizgewtên derdora Fellûcê jî ji aliyê Heşda Şe`ibî ve hatin têkdan. Heşda Şe`ibî girûpeke çekdar ya şî`e meseb in, ku ji aliyê rejîma Îranê ve bi armanca qazanca siyasî û bo parastina vê rejîmê hatiye saz kirin. Qasim Silêmanî terorîstekî navdar ê Îranê ye ku roleke mezin di organîzekirina çekdarên şerfiroş ên Heşda Şe`ibî û terorîstên din ên navçeyê bi taybetî li Îraq û Sûriyê de heye.

Hindî ku tê, hejarî hejîner tir dibe

Serbarê qewlên berdewam ên gire berpirsên rejîmê derhe binbirkirina Shejariyê, ew diyardeya civakî-aborî hindî ku tê, hejîner tir dibe, û zêdetir geşe dike.

Di çend rojên borî de, girteyê vîdyoyî di nava torên civakî de, belav bûye, ku ew qasê bêçaretîya xelkê Îranê di warê aborî de nîşan dide.

Li gora vê vîdyoyê malbateke hejar ya paytexta Îranê, bi sedema destkurtîya xwe neçar dibin, zarokê xwe ê çar salî bi nirxeke kêm bifiroşin.

Li gora lêdwanên Fatime Danişwer çalaka civakî ku bixwe bidûreçûn kiriye bo vê pirsê dilêş, ew malbata hejar amade bûn ku di hemberî wergirtina 500 hezar Tûmenî de, keça xwe ya çar salî bifiroşne kesekî ku tûşî madeyên sirker bûye.

Heya ew kesê ku di gel Fatimê qise dike, bi heyrîmanê ve jê dipirse: Em di çi welatekî de dijîn, dema ku nirxa “kutkê se” 2 milyûn Tûmen e, lê nirxa “zarokekî 4 salî” tenê 500 hezar Tûmen e.

Pêştir jî terajidiyayên bi vî awayî di Îranê de hatine dîtin, heyamkê berî niha jî rojnameya Arman Êmroz di raporekê de belav kiribû, ku jinek di nexweşxaneyê bajarê Erakê de, bi zigekê sê zarok bûne, ku bavê van zarokan bi sedema destkurtî û nebûna pereyê nexweşxanê, biryara firotina zarokên xwe daye.

Amarên fermî serbarê hemû sansor û deskariyan bas ji vê dikin ku hejarî di Îranê, gihîştîye ew qasê xwe, û berpirsên rejîmê jî, vê rastiyê venaşêrin.

Her di vê derheqê de, heyamekê berî niha jî malpera ISNA a Komara Îslamî hejmarek wêneyên hejîner li ser rewşa nebaş a jiyana, di navçeyên Erebnîşîn ên Ehwezê, ku nîşanderê bêçaretîya xelkê ye belav kirin.

ZIMANÊ KURDÎ DI EDEBIYATA KURDÎ DE

Beşa 2

Besam Mistefa

Nivîskar û têkoşerê Kurd Dr. Nûredîn Zaza carekê di zindaneke Sûriyê de gotibû: “Em ê zindanê bikin dibistana zimanê kurdî.” Zaza herwiha girîngiyêke mezin dida zimanê Kurdî û wiha digot: “Eger tu bixwazî xwe bi xelkê bidî naskirin, zimanê xwe bixwîne û bide xwendin. Û eger hûn bixwazin ji hev tarûmar nebin, dîsa zimanê xwe bixwînin û bidin xwendin.”

Kesên mijûlî ziman dibin pir kêmin”

Xebatkar û zimanzanê mezin Osman Sebrî jî ziman wek koka netewebûnê didît. Osman Sebrî xwe pasevanê zimanê kurdî dibîne û bi tundî kesên ku xwe di ser zimanê kurdî re dibînin û bi pozbil-

indî zimanên biyanî diparêzin û bi zimanê kurdî naxwînin û naxwazin bixwînin û xwe wek zanayên doza kurdî dibînin rexne dike û dibêje: “Ziman zimanê me hemûyan e. Ne yê yekî yan yê diduyan e, gava ku em ji bo zimanê xwe bixebitin em qencyê bi xwe dikin. Lê heyf yê ku heta niha bi ziman mijûl dibin gelekî kêmin in. Em miletekî bê ziman in. Aniha pir xortên me hene xwende ne, bi erebî jî xweş dizanin, dibêjin: Em dê ji miletê xwe re xizmetê bikin! Lê mixabin hîni zimanê xwe nabin, ez ê çawa ji wan bawer bikim!”

Helbestvanê Kurd Mele Nûriyê Hesarî jî cihekî herî xuya û balkêş dide zimanê kurdî û wî wek jêder û dayika piraniya zimanên cîhanê dibîne û li jêr navê (Li Ser Zimanê Kurd) wiha dibêje:

“Zimanê Kurd ti nîşanek ji dîndê bav û kala ye
Gelek dem çûn hemû dimrin belê her tu li pey maye
Tû şêrin î gelek rindî wekî mûmê li ber mala ye
Li ser koh û di nêv deşta li Kurdistanê ala ye
Tu pey mayê gelê Kurd î devê Gurgîn û Zala ye

Biha nîne ji bona te bi zîv û gewher û zêran
Tu nahêlî nîşanê Kurd ji cîhanê bibî wêran
Divê îro bixwînim te ji bona te bibim dêran
Neyara kiriye cenga te bi şûr û xencer û kêran
Ti pêçabûn di nêv cerga şepal û zariwê şêran

Zimanê min pirî kevn e di nêv zaran wekî bûk e
Bi rist û zêr û ayîne bi her tişta wekî sûk e
Dev û lêva dikî şêrin wekî berfa xweş û pûk e
Heçî zarê li cîhanê li ser wan ew dibî tûk e
Bi hîvaztin bi hûnandin sivik tê her wekî çûk e

Di qadê de pirî kûr e bi gêr û rêzik û tax e
Zimanek mak û tenha ye ne tirh û katik û şax e
Ji wê qaça zimanê Hind ji Wîdasî wekî max e
Gelê Arî bi wî peyvîn di cîhanê gelek çax e
Kesê rista ji wî çêkî were cîhan ji wî raxe
Zimanxwêna teva gotin heçî hîmê te

pir kûr e
Deravê kû ti çêbûye di rabûrê gelek dîr e
Ti zarê Nûh û Zerdeşt î li te ger xweş bibim hûr e
Bi wî hate nivîsandin bi tîp û rûpelê nûr e
Pelokê Zend û Avesta bi cenga xencer û şûr e.”

“Li vî welatî her tişt bi kurdî reng dide”

Helbestvan û gotarvan Vejîna Kurd jî hest û hêviyên xwe li ser zimanê kurdî wiha tîne zimên: “Ev ziman wek pêlên hênkahiyê xwe berdide nava hinavên min, û tîpên vî zimanî dikarin deşt û çiyayên hêviyên min bi ber bikin. Li vî welatî; her tiştêk bi kurdî reng dide. Solîn bi kurdî dipişkivin, mêrg û çîmen bi kurdî şîr dibin. Buhar bi kurdî geş dibe û payîz bi kurdî serê xwe dişo. Li ber dergûşan, dayîk bi kurdî dilorînin û zarok bi kurdî dikenin û digrîn. Ji bilî zimanê kurdî, tu ziman nikare tabloyên me bi rengên xweşik wêne bike, germahiya hestên herikî binoşe û wergerîne nivîsandinê. Belê, tenê mirovên ku ji ava kaniya zimanê Kurdî vexwarine û pê sermest dibin dikarin têbighên û binirxînin ku Kurdî deryayeke kûr, fireh û bê dawî ye.”

Dawî

JAN DOST: MIN DÎROKA BAJARÊ XWE NIVÎSAND

Romana bi navê Kobanî ya nivîskarê navdar Jan Dost, li Tirkîyê hate belavkirin û Jan Dost ji bo xwendevanên pirtûka Kobanî, îmze avêtin ser pirtûkan.

Jan Dost romana xwe ya Kobanî bi kurmanciya kurdî û bi zimanê erebî nivîsandîye û daye ber çapê. Romana Kobanî ji weşanxaneyê Dara derket.

Jan Dost ji Rûdawê re diyar kir: “Min romana xwe pêşî bi zimanê kurdî nivîsand, piştê jî bi zimanê erebî. Ev roman, romana bajarê min e ku 17 sal in min ew nedîtiye. Ew şerê ku li wir qewimî, wisa kir ku bîranînen min weke kaniyê biteqin û dîmenên wî werin ber çavên min. Min him dîroka bajarê xwe, him şerê ku tede qewimî, him perîşaniyeta milet û him jî bûyerên din nivîsandin.”

Helbestvan, nivîskar û wergêr Jan Dost di sala 1965an de li bajarê Kobanî hatiye dinyayê.

Heta lîseyê li Kobaniyê xwendîye. Ji sala 1985 an heta 1988an li Zanîngeha Helebê fakulteya Zanîstê Beşa Biyolojîyê xwendîye.

Jan Dost di 10 saliya xwe de dest bi nivîsandina helbestên erebî kiriye, piştî 15 saliya xwe vegeyriyaye ser zimanê kurdî.

Çîroka wî ya yekem Xewna Şewitî di sala 1993 an de di pêşbirka kurteçîroka kurdî de li Sûriyê xelata yekem standîye. Herwiha ev çîrok li Tirkîyê jî weke şano hatiye listin. Ji bilî vê çîrokê, Jan Dost çend çîrokên din jî nivîsandine, weke mînak Mistek Ax ku di sala 2007an de li Almanyayê bûye kurtefilm.

Ji gelek berhemên wî yên navdar çend romanên wî ev in: Mijabad, 3 gav û 3 darek, Mîrname, Martîne Bextewer.

Jan Dost çendîn pirtûkên kurdî jî wergerandine erebî. Weke mînak Mem û Zîna Ehmedê Xanî.

Zimanê Kurdî

A. BERHEVDA – COMPARATIVE

Wek ku ji navê wê yê rêzimanê jî xuya dibe, tiştan dide ber hev û dîyar dike ku kîjan ji kîjanê bêtir ... e. Peyvên ku di vê rewşê de tên bikaranîn ev in: -tir, hîn, hêj, bêtir

baştir, siviktir, kintir; hîn xweşik, hîn zû, bêtir bi baldarî, bêtir bi camerî

Ev rewşa rêzimanê pir dişibe ya Îngilîzî. Ew jî wek me hem paşpirtik (-er) û hem jî peyva serbixwe (more) bi kar tînin.

B. RASERÎ – SUPERLATIVE

Ev jî dîsa ji navê xwe xuya ye ku ya raser dîyar dike. Anku ji giştan/hemûyan yek raser e. Di vê rewşê de peyvên wek herî û -tirîn tên bi kar anîn.

herî baş, herî sivik, herî kin; xweşiktirîn, zûtirîn, baldartirîn

Dîsa wek Îngilîzî yek peyva serbixwe (herî - most) û yek jî paşpirtik (-tirîn / -est) e. Lewra ji bo mînak hema ez ê yekser ji pirtûka xwe ya Dersên Kurdî bi ravekirina Îngilîzî du rûpelan li vir bidim.

Berî wê ez ê li ser mînakên te jî yek-du tiştan bibêjim.

Baş
Hîn baş
Baştir
Hîn baştir
Herî baştir
Herî baştirin

'Herî baştirîn' nabe, ji ber ku yek ji wan têrê dike û dema ku di vê rewşê de du bînan bikaranîn, wate serobin dibe û rêzimanê jî bînpê dike. Li lew re, divê em bibêjin, herî baş an jî baştirîn.

'Herî baştir' jî nabe, ji ber ku heke tu bibêjî herî, êdî ji xwe dereca wê ji '-tir' xurttir e. Îcar ku tu '-tir' lê zêde bikî, tu dereca wê kêm dikî, tevlihevî çêdibe. Divê yan 'Herî baş' yan jî 'baştir' bê tercîhkirin. Ew jî li gora rewşa ku tu dixwazî îfade bikî. Yek ji yekê baştir dibe, lê dema ku yek ji giştan/hemûyan baştir be, ew dibe 'herî baş', wê gavê 'baştir' derbas kiriye, jê rasertir/bilindtir bûye.

'Hîn baştir' û 'baştir' gelek kes bi heman wateyê bi kar tînin, lê belê fonksiyona wan cîhê ne. Em bêjin 3 xwendegên me hene, em behsa başbûna wan dikin.

Xwendegê jorîn baş e.
Ya jêrîn baştir e (hîn baş e).
Lê ya nuh hîn baştir e (ji wê jî baştir e).

Me kanîbû bi kurtî bigota, Ya nuh herî baş e.

Hêvî dikim ku bibe alîkar.

Baran RIZGAR

Tiştonek

A: Mahir Berwarî

- Deh piye, du destiye, sê seriye, êk periye. (* gulik, çêl, bêrî)
- Deh dar û du ben, hemî bi fiil û fend, nêrçîrê dikin. (* Deh darê sûtê pêkdînin û du ben)
- Bizna bi sih û du şaxa. (* 2 şaxên biznê û siha/sîber wê)
- Ne çandî li ser piştê ne zay, ne zay li ser piştê bê ruhî, bê ruh li ser piştê bê îmanî. (* hêstir/dewar, pir, av)
- rêzka daniya li serê xaniya, sê li sihê, du li tavê. (* nivêj)
Heyva remezanê
- 30 mêvan hatine gundê me, her mirovekî 30 bo çun.
- 30 siyarên li dinê, her bajar 30 diçinê, her gund 30 diçinê, her malê 30 diçinê.
Demên salê
- Sê sênîkên savarê, du disar in, êk germ e.
- Sê bih in, sê zerde bih in, sê hinar in, sê jehremar in.- Çar bira ne bi qasî hev, derbas dibin li dû hev, yek germ e, yek sar e, di yekê de Adar e, di ya din de mijdar e. Rojî yê Remezanê

Têdîtin: Amadekar destkariya devoka metelokan nekiriye

Xwendevanên hêja!
Hûn dikarin bersiva tiştonekan bi riya E-Maila Agiri2003@gmail.com ji me re bişînin

Agirî

Navnîşana derveyî welat: AFKB.P. 102- 75623 ParisCEDEX 13 –FRANCE

E - Mail: Agiri2003@gmail.com

Hejmar (303)

- ◆ Rojnameya “Agirî” di van malperên jêrên de bixwînin:
- ◆ www.Kurdistanmedia.com
- ◆ www.Agirimedia.org
- ◆ rojnamaagiri@gmail.com
- ◆ www.facebook.com/Agirikirmanji

Rêûresma roja cîhanî ya zarokan di navenda 3 a Kurdistanê de bi rê ve çû

Rêûresmeke bicoş a taybet bi roja cîhanî ya zarokan di navenda 3 a Kurdistanê de, bo zarokên vê navendê bi rê ve çû.

Navenda 3 a Kurdistanê a PDKÎ roja 11`ê Cozerdanê hemberî 1`ê Hezîranê rêûresmeke taybet bi zarokên PDKÎ di navenda 3 de bi beşdariya çendîn çalakên ferhengî û rojnamevan û rêxirawên çalak di biyavê karûbarê zarokan û herwisa rêxirawa UNHCR`ê bi rê ve .

Di destpêka merasimê de, û piştî bixêrhatinkirina mêhvanan ji aliyê birêvebera merasimê ve, her yek ji rêxirawên Hîway Rohilat û Kurdistan Foto, peyamên xwe pêşkêş kirin.

Piştê çendîn sirûd û stran û helbestên zarokane ji aliyê zarokên beşdar di merasimê de hatin xwendin, ku rewşeke taybet bexşîne merasimê.

Di beşeke din de, diyariyên roja zarokan bi ser hemû zarokên beşdar di merasimê de hatin parvekirin, û ew merasim bi govend û dîlana beşdarbûyîyan bi dawî hat.

Rejîma Îranê gorên bikom di Ehwazê de xira dike

Saziya Lêborîna Navneteweyî û Saziya Dadperweriya bo Îranê, di daxuyaniyê hevbeş de bas ji têkdana goreke bikom di Ehwazê de kirine ku termê 44 kesan tede hatiye veşartin.

Li gora nûçegihaniyan, Saziya Lêborîna Navneteweyî û Dadperweriya bo Îranê ragehandine ku ew film û wêneyên ku gihîştina saziya wan, nişan didin ku rejîmê pirojeyek li derdora gorên bikom dest pê kiriye, û dixwazin wan gorên bikom têk bidin û li wir navendeke ticarî ava bikin.

Cîgirê beşa Rojhilata Navîn û Afrîqayê a Lêborîna Navneteweyî ragehandiye: “Bi têkdana gorên bikom di Ehwazê de, wisa dixûye ku rejîma Îranê dixwaze bi armanceke nepak, şûnwarên cinayetên xwe ên berê ji nav bibe, û malbatên qurbanîyên kuştara sala 1988`an ji mafên xwe di warê heqîqet, dadperwerî û cibrankirina xisaran bêpar bike. Ew yek êrîşa li ser edaletê ye ku dibe bê ragirtin”.

Şadî Sedr birêvebera Saziya Dadperwerî bo Îranê dibêje: “Di salên borî de, berpirsan, malbatên qurbanîyên îdamên sala 1988`an rastî gellek êş û azaran kirin. Wan

Rêûresma roja zarokan di yek ji binkeyên Deftera Siyasî a PDKÎ de bi rê ve çû

Roja Zarokan di yek ji binkeyên Deftera Siyasî a PDKÎ de, bi beşdariya zarokên PDKÎ bi rê ve çû.

Li gora nûçeya ku gihaye malpera Kurdistanmedia, êvariya roja Pêncşemiyê 11`ê Cozerdanê, bi boneya roja cîhanî ya zarokan , navenda Nêrgizê rêûresmeke bicoş bi rê ve bir.

Destpêka rêûresmê bi xwendina sirûda neteweyî ya Ey Reqîb û ragirtina deqeyekê bêdengî bo rêzgirtina ji riha pak ya şehîdan dest pê kir.

Rêûresm ji çendîn beşên curbicur wekî pêşbaziyên zarokan, û xwendina helbest û stranên ji aliyê zarokên beşdar ve bi rê ve çû. Beşeke din ya vê rêûresmê govend û şahiya zarokên navenda Nêrgizê bû, ku bala beşdarên rêûresmê bo aliyê xwe rakêşa. Piştê hunermend Xulam Fatihî bi hevaletiya Şepol Rehîmî stranek pêşkêşî rêûresmê kir.

Piştê diyariyên navenda Nêrgizê bi ser zarokên Azadî de hatin parvekirin, û dawî

îzin nedane malbatên wan ku ew bixwe li gora deb û resmên xwe miriyên xwe veşêrin, û niha jî dixwazin ku aramgeha qurbanîyan ji nav bibin, û şûnwarê wan jî nehêlin”.

Berpirsyarên rejîma Îranê dixwazin bi têkdana van gorên bikom belgeyên girîng ji nav bibin ku rojekê dikarin girîng bin bona rohn û zelalbûna hejmar û nasnameya wan kesên ku bi destê hikûmetê hatine kuştin”.

Gorên bikom ên Ehwazê li ser kerek erd li sê kîlometriya rohilata goristana Bihiştabadê de ye. Wisa dixûye ku ew gorên komî, termê dehan kesî tê de hati-bin veşartin, ku wê demê pêwendîya girtiyên siyasî digel derveyî girtîgehê qut bibû, û piştî dewreyeke bêxêberiyê, ew girtî bi dizî ve dihatin îdamkirin.

Termê wan di di nava wan kanalên de dihatin veşartin ku ji bo îdamkirîyan hatibûn amadekirin. Piştê wan rûyê gorên bikom bi sîmanê dadipoşîn, da ku malbatên wan nekarin termê wan derxînin, û bo çiyekî din bibin.

